

Don Bosco en de Bijbel – 2° jaar – 23 – Het Kindje Jezus in de tempel

Lucas 2,22-40: zondag na Kerstmis: H. Familie B-jaar
en 2 februari Lichtmis ABC-jaar

Het Woord

²² Toen de tijd was aangebroken dat ze zich overeenkomstig de wet van Mozes rein moesten laten verklaren, brachten ze Hem naar Jeruzalem om Hem aan de Heer aan te bieden, [zoals is voorgeschreven in de wet van de Heer: 'Elke eerstgeboren zoon moet aan de Heer worden toegewijd.' Ook wilden ze het offer brengen dat de wet van de Heer voorschrijft: een koppel tortelduiven of twee jonge gewone duiven.

Er woonde toen in Jeruzalem een zekere Simeon. Hij was een rechtvaardig en vroom man, die uitzag naar de tijd dat God Israël vertroosting zou schenken, en de heilige Geest rustte op hem. Het was hem door de heilige Geest geopenbaard dat hij niet zou sterven voordat hij de Messias van de Heer zou hebben gezien; gedreven door de Geest kwam hij naar de tempel, en toen Jezus' ouders hun kind daar binnenbrachten om met Hem te doen wat volgens de wet gebruikelijk is, ²⁸ *nam hij het in zijn armen en loofde hij God met de woorden: 'Nu laat U, Heer, uw dienaar in vrede heengaan, zoals U hebt beloofd. Want met eigen ogen heb ik de redding gezien die U bewerkt hebt ten overstaan van alle volken: een licht dat geopenbaard wordt aan de heidenen en dat tot eer strekt van Israël, uw volk.' Zijn vader en moeder waren verbaasd over wat er over Hem werd gezegd. Simeon zegende hen en zei tegen Maria, zijn moeder: 'Weet wel dat velen in Israël door Hem ten val zullen komen of juist zullen opstaan. Hij zal een teken zijn dat betwist wordt, ^{35a} en zelf zult u als door een zwaard doorstoken worden. ^{35b} Zo zal de gezindheid van velen aan het licht komen.'*

Er was daar ook een profetes, Hanna, de dochter van Fanuël uit de stam Aser. Ze was hoogbejaard; vanaf haar huwbare leeftijd had ze zeven jaar met haar man geleefd, en ze was nu al vierentachtig jaar weduwe. Ze was altijd in de tempel, waar ze God dag en nacht diende met vasten en bidden. Op dat moment kwam ze naar hen toe, bracht hulde aan God en sprak over het kind met allen die uitzagen naar de bevrijding van Jeruzalem.]

Toen ze alles overeenkomstig de wet van de Heer hadden gedaan, keerden ze terug naar Galilea, naar hun woonplaats Nazaret. Het kind groeide op, werd sterk en was begiftigd met wijsheid; Gods genade rustte op Hem.

Stilte bij het Woord

¹ De verzen 23-38, aangeduid tussen [...] zijn facultatief.

Don Bosco en het Woord

Bij vers 22. Don Bosco weet meer dan de tekst van Lucas aangeeft: Jozef en Maria betaalden in de tempel ook twee zilversikkels, lieten het Kind inschrijven en betaalden daarvoor de bijdrage.² Veel belangrijker echter is dat Don Bosco Jozef en Maria als model voorstelt voor de ouders die hun kind aan God willen geven. Hij schreef een diepgaand gebed voor hen (zie verder 'Een salesiaans gebed met het Woord').

Bij vers 28. Op meer dan één plaats verbindt Don Bosco dit vers met het Eerste Testament (bv. met de profeet Haggai 2,7-9). De aanwezigheid van het Kind Jezus in de tempel en in de armen van Simeon is de vervulling van de oude profetie en de verwachting dat de Messias in de tweede tempel komt.³

Bij vers 35a. Don Bosco noemt deze woorden van Simon het eerste lijden van Maria omdat die woorden verwijzen naar het lijden en de dood van Jezus.⁴ Maar elders gaat hij verder: in een gebed tot de heilige Jozef richt hij het vooruitzicht op de verrijzenis van Jezus en ontelbaar velen met Hem.⁵ Don Bosco beweegt zijn lezers tot medelijden met Maria, tot nederigheid en tot eerbied voor God.⁶ We stellen hier op een zeer heldere manier vast dat het Woord Don Bosco tot gebed bracht en dat hij de jongeren en volwassenen in zijn pastoraal handelen opvoedde tot gebed. En in zijn meditatie toont hij een sterke empathie, hier in Maria, voor wie hij een bijzondere liefde had. Zo breidt hij de betekenis van de woorden van Simeon uit tot het lijden van Maria omdat vele mensen haar Zoon bestreden. En eigenlijk zijn we daar allemaal bij, omdat we allen zondigen, dat wil zeggen, niet beantwoorden aan wat God van ons verwacht. Zijn meditatie gaat dan over in een gebed tot Maria: 'Maria, maak dat ik in de toekomst beantwoord aan Gods barmhartigheid en zijn kracht in mij laat werken.'⁷

Bij vers 35b. Don Bosco beschrijft kort de kunst van Jezus om de harten van de mensen te lezen, vooral wat betreft hun keuze voor of tegen Hem.⁸

Een salesiaans woord bij het Woord

Don Bosco beschrijft Jezus' kunst om de harten van de mensen te lezen. Wat zou ik graag Don Bosco hebben gekend, om na te kunnen gaan in hoeverre hij dat zelf kon. Ik denk dat hij die kunst goed tot zelfs zeer goed verstond. Maar hij gebruikte de informatie die hij zo vond, voor het goede. Altijd in liefde en dienstbaarheid voor de ontwikkeling van elk kind, iedere jongere, elke mens die hij ontmoette. Daarom was hij ook zo weid en zijd bemind en geliefd. Hij sprak de hele mens aan: hij zorgde voor de materiële behoeften, voor de ontwikkeling van het verstand, voor de gezonde emotionaliteit, maar ook en zelfs vooral voor de spirituele dimensie van de mens. Hij verstond de kunst om mensen tot hun eigen persoonskern te brengen, daar waar de heilige Geest in hen werkt. En men ervaarde dat als een grote vreugde, een bevrijdend geluk, de weerklink van het evangelie.

² Vita di S. Giuseppe p. 44-45.

³ Onder andere in: Il cattolico istruito p. 9-10.

⁴ Il giovane provveduto p. 115.

⁵ Vita di S. Giuseppe p. 102-103.

⁶ Il cattolico provveduto p. 338.

⁷ Corona dei sette dolori di Maria in: G. Bosco, Opere Edite XXIII p. 27-28.

⁸ Vita de'sommi pontefici S. Anacleto S. Evaristo S. Alessandro I p. 59-60.

Aan de basis van de Salesiaanse Familie ligt de moeder van Don Bosco: 'Het is geweten dat Don Bosco een belangrijke bijdrage heeft gekregen van Mamma Margherita bij de uitwerking van het preventief systeem en in de verwezenlijking van het familieklimaat, dat men in Valdocco ondervond.'⁹ Het Charter omschrijft het begin van het werk van Don Bosco als een familie: 'Als antwoord op de noden van de jeugd en de volksklasse van zijn tijd, stichtte hij in 1841 het Oratorio, opgevat als een grote jonge familie.'¹⁰ De Salesiaanse Familie dankt haar naam aan die oorspronkelijke keuze van Don Bosco. Bovendien kiest ze voor 'de verdediging van de waardigheid van de menselijke persoon en van de familie.'¹¹ De salesiaanse hartelijkheid is naast rede en geloof een van de drie pijlers van ons opvoedingssysteem. 'Ze is liefde die uitdeint en een familieklimaat scheidt, waar samenzijn mooi en verrijkend is.'¹²

Het Woord in mijn (salesiaans) leven

(Voor ouders:) Vertrouw ik mijn kind(eren) toe aan God en Zijn liefdevolle zorgen, aan Zijn plan met hen, dus hun roeping? Wat vraag ik aan God voor mijn kinderen? (Voor iedereen:) Welk lijden raakt mijn geloof? Wat betekent Maria in mijn leven? Wat is mijn bijdrage tot de opbouw van de familie(s)?

Een salesiaans gebed met het Woord 1¹³

'Ik dank U, mijn God,
omdat U mij kinderen gegeven hebt
om mij in mijn ouderdom
te steunen en te troosten.
Heer, heilig mijn liefde voor hen.
Geef me de genade
hen enkel in U en voor U te beminnen:
enkel gericht op hun eeuwig geluk.
Dus vertrouw ik ze toe aan U
zoals Maria haar goddelijke Zoon Jezus
in de tempel aan U offerde.
Zo onderwierp ze zich helemaal
aan Uw goddelijke wil met Hem.
Zoals zij respecteert ook ik van harte
al Uw vooruitziende bedoelingen met hen
en ik vraag U hen te zegenen
en Uw heerlijke gunsten
over hun hoofd te laten neerdalen.
U bent hun eerste begin,
en U bent hun laatste einde.
Doe met hen wat U goed vindt.
Ik aanvaard elke opoffering en pijn,

⁹ Het Charter van de Salesiaanse Familie art. 8.

¹⁰ Idem art. 1.

¹¹ Idem art. 7.

¹² Idem art. 32.

¹³ Naar een gebed van Don Bosco zelf in: Il cattolico provveduto p. 615-616.

om het goede in hen tot leven te laten komen.
Ik vraag voor hen niet de grote gelukstreffers
maar een minimum voor hun leven op aarde.
Naar het voorbeeld van Salomon
vraag ik vooral een bescheiden bezit,
dat hen beschermt tegen de gevaren van de rijkdom
en van de ellende.
Wat ik U vooral voor hen vraag, mijn God,
is Uw Rijk, Uw gerechtigheid.
Bewaar hun ziel in alle schoonheid
waarmee U hen tooide bij hun doopsel.
Waak over hen om hen te beschermen
tegen de gevaren
die ze in hun onwetendheid ontmoeten.
Behoed hen voor kwade voorbeelden
en slechte principes van de wereld.
Bewaar hen altijd in Uw actieve aandacht,
in Uw vriendschap.
Laat niet toe, mijn God,
dat mijn daden dit gebed bezoedelen.' Amen.

De gebedsbezinningen van Bartimeus bij dit evangelie zijn nr. 83 (H. Familie),
201, 202 en 203 (Lichtmis)
zie www.bartimeus.be/bezinningen

© Eric Haelvoet 2014